

Robert Vannoy , Manabii Wakuu, Hotuba ya 7

Isaya 8:11-10:32

Isaya 8:11-9:3 Isaya 8:11-22 Ushauri kwa Waisraeli

Tuko mwishoni mwa sura ya 8 ya Isaya tukiangalia "Mawaidha kwa Waisraeli katika mistari ya 11-22." Kati ya sura ya 8, mstari wa 21, na 9:2 na 3, utapata mabadiliko kutoka kwa kile unachoweza kusema ni huzuni, hadi furaha na shangwe. Katika 8:21 unasoma, "Watapita katikati yake wakiwa na dhiki na njaa; na itakuwa watakapoona njaa , watajisumbua, na kumlaani Mfalme wao na Mungu wao, na kutazama juu. Wataangalia nchi, na tazama, taabu na giza, giza na uchungu. Watasukumwa gizani."

Dhiki hadi Furaha Mgawanyiko wa sura hauko katika nafasi nzuri. Kwa kweli, 8:22 inaendelea moja kwa moja hadi 9:1 bila kukatika — “ Hata hivyo, giza halitakuwa kama lilivyokuwa katika mateso yake, hapo mwanzo, alipoitesa nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali kwa upole, na baadaye akaitesa vikali zaidi njiani mwa bahari ng’ambo ya Yordani na Galilaya ya mataifa. Watu waliotembea gizani wameona nuru kuu! Wale waliokaa katika nchi ya uvuli wa mauti, nuru imewaangazia. Umelizidisha taifa, umeongeza furaha. Walifurahi mbele zako kama furaha ya mavuno, kama watu wafurahivyo wagawanyavyo nyara.” Kwa hivyo unaona, unahama kutoka 8:21 hadi 9:3 huko, kutoka gizani na gizani na dhiki hadi furaha na furaha na nuru kuu.

Muktadha wa Kihistoria 2 Wafalme 15:29-30 Eneo linalorejelewa katika mstari wa 1 wa sura ya 9, Zabuloni na Naftali, ni eneo la kaskazini mwa Palestina ambapo jeshi la Ashuru liliingia kwanza katika nchi ya Israeli. Ukirudi kwenye 2 Wafalme 15, unasoma katika mstari wa 29, “Katika siku za Peka , mfalme wa Israeli, Tiglath-Pileseri, mfalme wa Ashuru, alikuja, akateka Iyoni , na Abeli, Beth -Maaka , na Yanoa , na Kedeshi , na Hazori . Akatwaa Gileadi, na Galilaya, na

nchi yote ya Naftali, akawachukua hadi Ashuru.” Kwa hivyo unaona ni eneo lile la kaskazini la Ufalme wa Kaskazini ambalo Tiglath-Pileseri alilivamia hapo awali.

Hiyo ni 2 Wafalme 15:29 ambapo unaona ni katika siku za Peka . Na kisha unasoma katika mstari wa 30, “Hoshea, mwana wa Ela , alifanya njama dhidi ya Peka , mwana wa Remalia , akampiga, akamwua, akatawala mahali pake.” Huo ni mpito wa wafalme wa mwisho. Dameski ilichukuliwa mwaka wa 732 KK, ambao ulikuwa miaka michache baada ya Vita vya Shamu na Efraimu (734 KK). Lakini vipi kuhusu Ufalme wa Kaskazini? Mpito huo kutoka Peka hadi Hoshea pia ulikuwa mwaka wa 732 KK Lakini Waashuri waliingia katika eneo hilo hilo katika sehemu ya kaskazini ya Israeli.

Isaya 9:2-3 – Kuja kwa Imanueli Lakini unachosoma katika mstari wa 2 wa sura ya 9 ni kwamba watu ambao wametembea gizani wameona nuru kubwa na wanazungumza katika mstari wa 3 kuhusu furaha na shangwe. Nadhani, katika muktadha, ungekuwa na haki ya kuhitimisha kwamba lazima kuwe na uhusiano fulani kati ya furaha hii inayokuja na kuja kwa Imanueli ambaye alikuwa ametabiriwa katika sura ya 7. Imanueli ndiye aliyepaswa kuchukua nafasi ya Ahazi kwenye kiti cha enzi cha Daudi. Unapogeukia Agano Jipya, unagundua kwamba Yesu alianza huduma yake ya hadharani huko Galilaya katika eneo lile lile lililoelezwa hapa. Mathayo 4:13-16 inasema, “Alipotoka Nazareti, akafika Kapernaumu, ulioko pwani, mipakani mwa Zabuloni na Naftali.” Na kisha mstari wa 14 unasema, “Ili litimie neno lililonenwa na nabii Isaya, akisema, Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, njiani ya bahari, ng’ambo ya Yordani, Galilaya ya mataifa; watu waliokaa gizani waliona nuru kuu; na hao waliokaa katika nchi na uvuli wa mauti, nuru imewazukia,” akirejelea Isaya 9:1-2.

Mstari wa 3, basi, unaelezea furaha ya watu katika siku hiyo: “Umeongeza taifa na kuongeza furaha. Walifurahi mbele zako kama furaha ya mavuno, na kama watu wanavyofurahi wagawanyapo nyara.” Sasa huo ulikuwa unabii nadhani nilitumia robo iliyopita katika kuonyesha tabia ya fumbo ya unabii wa kibiblia.

Ukisoma unabii huu tu, kama hukuwa na marejeleo ya Agano Jipya, unaweza kujiuliza, “Ni nini kinachozungumziwa hapa?” Unapona utimilifu wa Agano Jipya, unaweza kuona wazi jinsi unavyohusiana na hali hiyo ya kihistoria, kuja kwa Ashuru, na hatimaye furaha na nuru inayokuja kuhusiana na kuja kwa Kristo.

Kwa Nini Furaha Katika Isaya 9:3? Sababu 3 Lakini kwa nini furaha katika mstari wa 3? Naam, sababu tatu zinatolewa unapopitia mstari ya 4, 5, na 6. Sababu tatu kila moja inaanziwa na neno la Kiebrania *ki* “kwa.” Unaona, katika mstari wa 4, una, “Kwa maana— *ki* —umevunja nira ya mzigo wake na fimbo ya bega lake, fimbo ya mtesi wake, kama katika siku ya Midiani.” Mstari wa 5, “*Kwa maana* kila vita vya shujaa ni kwa kelele za kuchanganyikiwa na mavazi yaliyoviringishwa katika damu, lakini haya yatakuwa kwa kuungua na kuni za moto.” Na kisha mstari wa 6, “*Kwa maana* kwetu sisi mtoto amezaliwa, kwetu sisi Mwana amepewa; na utawala utakuwa mabegani mwake. Jina lake ataitwa Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani.” Kilele hakika kiko katika mstari wa 6, “Kwa maana kwetu sisi mtoto amezaliwa, kwetu sisi Mwana amepewa.” Jambo la kuvutia hapa ni kwamba katika Kiebrania wakati kamili unatumika na vitenzi vyote viwili. Vitenzi vilivyopo ni *yulad* : una ukamilifu wa Pu'al , “Kwa maana kwetu sisi mtoto *amezaliwa* na kwetu sisi Mwana *imetolewa* ”—kutoka kwa *natan* , wakati mkamilifu. Hizi ni ukamilifu wa kinabii, ambapo nabii anauona, na ana uhakika wa kutimia kiasi kwamba anauzungumzia kana kwamba tayari umetokea. Ingawa umetafsiriwa, unaweza kuuelezea wakati ujao. Tafsiri ya NIV inauweka katika wakati uliopo, “kwa maana mtoto amezaliwa kwetu, tumepewa mwana.”

Kwa hivyo kilele ni katika mstari wa 6, na tena, uko katika unabii wa Kimasihi, kama vile Isaya 7:14. Young anasema, "Kuna furaha kubwa miongoni mwa watu wa Mungu kwa sababu Mungu amevunja nira ya mzigo na ukandamizaji, na mzigo na ukandamizaji vimeondolewa kwa sababu silaha na mavazi ya shujaa yameharibiwa , na sababu ya msingi ya baraka hizi ni kwamba

mtoto amezaliwa. Tofauti na adui mkuu wa Ashuru na pia muungano wa Shamu na Efraimu, mtoto huleta ukombozi kwa watu wa Mungu."

Unapoangalia majina aliyopewa mtoto huyo katika mstari wa 6, hakika si majina ambayo yangemhusu mwanadamu wa kawaida. Nadhani hapa, wazi zaidi kuliko Imanueli, ambapo una jina linalomaanisha uungu. Katika Isaya 7:14 una, "Bikira atachukua mimba, atazaa mwana, naye atamwita Imanueli," ambapo jina Imanueli—Mungu pamoja nasi—linamaanisha uungu. Hapa katika 9:6 una fundisho kwamba mtoto huyu *ni* "Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele." lakini katika umbo la kibinadamu. Kwa hivyo unakutana hapa na moja ya mafundisho makuu ya Maandiko: kwamba Mungu atakuja katika umbo la kibinadamu katika utu wa Mwanawe.

Swali la mwanafunzi: Huko nyuma katika mstari wa 4 na 5, je, hii ndiyo sababu mtazamo wa Kiebrania kuhusu Baba ni kwamba atakwenda na kuvunja nira ya Babeli?

Jibu la Vannoy : Inawezekana; hakika ungeweza kuisoma hivyo, na ingeeleweka ikiwa ingesomwa hivyo. Jinsi hasa ya kuchukua mistari ya 4 na 5, unarudi kwenye swali hili la halisi na la mfano. Lakini nadhani inawezekana katika muktadha huu. Ingawa hilo linaweza lisionekane wazi, nina mwelekeo wa kufikiria hivyo, ingawa mtu kama J. Barton Payne anaichukulia kama ujio wa pili na Har–Magedoni. Kwa maana halisi kabisa, unaweza kusema kwamba hilo pia linawezekana. Lakini halionekani kufaa mtiririko huo. Mtiririko unaonekana kuhama kutoka kwa ukandamizaji wa Waashuri mwishoni mwa sura iliyopita hadi mstari wa kwanza wa sura ya 9 hadi kuja kwa Kristo katika ujio wake wa kwanza, ambao huleta furaha. Na ikiwa ndivyo ilivyo, inaonekana kwamba karibu lazima uchukue mistari ya 4 na 5 kama mfano wa ukandamizaji wa dhambi. Lakini nina mwelekeo wa kuichukulia kama mfano kwa sababu ya mtiririko unaohama kutoka mstari wa 3 hadi 6, na kwamba kuwa katikati ya kuuchukulia kama mfano.

Tumaini la kweli liko katika kuja kwa mtu huyu. Lakini hilo haliondoi maneno ya kufariji yanayotumika pia kwa hali ya haraka inayorejelea shambulio

hili la Syria na Ufalme wa Kaskazini dhidi ya Yuda halitafanikiwa. Lakini hilo sio msingi mkuu wa furaha; ni muda mrefu zaidi, kuja kwa mtoto.

Isaya 9:7 Utawala wa Daudi

Sura ya 9, mstari wa 7, inasema, “Maongeo ya enzi yake na amani hayatakuwa na mwisho. Atatawala katika kiti cha enzi cha Daudi na juu ya ufalme wake, kuuimarisha, na kuuthibitisha kwa haki, tangu sasa na hata milele. Wivu wa BWANA wa majeshi utatenda haya.” Ukirudi kwenye 7:13, “Sikilizeni sasa, Ee nyumba ya Daudi.” Ahazi alikuwa mwakilishi asiyefaa wa nyumba ya Daudi huku hapa katika sura ya 9 mtoto huyu atakaa katika kiti cha enzi cha Daudi na kusimamisha amani, haki na uadilifu. Serikali yake itakomesha vita, taabu, dhuluma na uovu. Hilo si matokeo ya mafanikio ya mwanadamu. Kwa sababu kifungu cha mwisho kinaelezea, “Wivu wa BWANA wa Majeshi utatenda haya.”

Je, hili linahusianaje na Milenia? Sasa, tena, unapata swali la “hili linahusianaje na milenia?” Ukiangalia nukuu yako, hadi ukurasa wa 18, aya ya kwanza ambayo imechukuliwa kutoka ukurasa wa 343—Young anasema, “Tafsiri hiyo” (anzungumzia hapa mstari wa 7 wa sura ya 9) “Tafsiri hiyo, ambayo ingetumia unabii huu kwa kiti cha enzi halisi cha Daudi kitakachoanzishwa Yerusalemu wakati wa Milenia lazima ikataliwe kwa sababu zifuatazo: Utawala huanza na kuzaliwa kwa Yulad , mtoto. Anaketi juu ya kiti cha enzi cha Daudi na kutawala milele. Kuweka kikomo cha utawala huu kwa kipindi cha miaka 1000 ni kupuuza maneno 'hakuna mwisho.’” Hakika inasema, “Kwa ongezeko la serikali yake na amani hakutakuwa na mwisho.” Young anaendelea, “Na kufanya mwanzo uendane na mwanzo wa Milenia ni kupuuza ukweli kwamba unaanza na kuzaliwa kwa mtoto.”

Sasa, maoni machache kuhusu tafsiri ya Young . Unasoma katika mstari wa 7 kwamba “kuongezeka kwa utawala wake hakutakuwa na mwisho”, kisha unasoma kifungu kwamba “kitaimarishwa kwa haki na haki tangu sasa na hata milele.” Una vifungu viwili: “hakutakuwa na mwisho” na “tangu sasa na hata

milele.” Sina uhakika kwamba vifungu hivyo lazima viondoe tafsiri ya milenia. Inaonekana kwangu kwamba ufalme wa Kristo ulianzishwa wakati wa Kurudi kwake kwa Kwanza, na hilo ndilo jambo lingine ambalo Young anatoa. Utawala huanza na kuzaliwa kwa “mtoto” au *yuled* .

Ndiyo, nadhani utawala wa Kristo ulianza na Kurudi kwa Kwanza kwa Kristo. Lakini ufalme wake haukutekelezwa kwa ukamilifu wake wakati wa Kurudi kwa Kwanza na bado haujatimizwa. Tayari tuko katika hilo, lakini bado, kwa namna fulani, uko hapa, lakini haupo katika ukamilifu wake au ukamilifu wake. Kristo atakaporudi, ufalme utakuja katika umbo kamili zaidi. Jaribio la Shetani la kuuangamiza, kama tunavyoambiwa katika Ufunuo 20, litashindwa. Ufalme wa Kristo hauwezi kuangamizwa. Hatimaye, tunaambiwa katika 1 Wakorintho 15:24, "Kristo anamkabidhi Baba ufalme nao unaendelea milele." Kwa hivyo haonekani kwangu kwamba ukisema kuna kitu kama Milenia ambacho unakataa, nambari moja, kwamba kuna kipengele cha sasa cha ufalme, au kwamba, nambari mbili, hakuna kipengele cha baadaye cha ufalme zaidi ya hata Milenia. Hukatai chochote kati ya mambo hayo, kwa jinsi Young anavyosema lazima, ikiwa una mtazamo kwamba kuna kitu kama Milenia. Sidhani kama utawala wa Kristo umewekewa kikomo cha kipindi cha Milenia. Lakini nadhani katika kipindi cha Milenia, una udhihirisho wa utawala wake. Huo ni utaratibu tofauti na udhihirisho wa sasa.

Marejeleo ya "hakuna mwisho" yanarejelea serikali yake. "Kwa ongezeko hili la serikali yake na amani hakutakuwa na mwisho." Nisingejaribu kusukuma mambo hayo kuwa mahususi sana. Inayosema ni kwamba utawala wake na ufalme wake wa amani ni kitu ambacho kitaendelea milele.

Isaya 9:8-10:4 - 4 Beti za Ushairi Kila Moja Zinaishia na "hasira yake..." Baada ya Isaya 9:7, kuna mgawanyiko mkali. Hapa ndipo panapaswa kuwa na mgawanyiko wa sura badala ya mahali ulipo kati ya sura ya 8 na 9. Kuna mgawanyiko mkali baada ya mstari wa 7, na kisha 9:8 hadi 10:4 ni kitengo

kinachofuata. Kwa hivyo unaona mgawanyiko wa sura hapo kati ya 9 na 10 pia umewekwa vibaya. Isaya 9:8 hadi 10:4 ni kitengo kinachofuata.

Kinachounganisha hilo ni beti nne za ushairi, kila moja ikiishia na kiitikio kile kile unachokipata mwishoni mwa mstari wa 12, mwisho wa mstari wa 17, mwisho wa mstari wa 21, na mwisho wa sura ya 10, mstari wa 4. Mwishoni mwa mstari wa 12 unasoma, “Kwa haya yote hasira yake haikugeuzwa, lakini mkono wake bado umenyoshwa,” na kisha katika mstari wa 17, “Kwa haya yote hasira yake haikugeuzwa, lakini mkono wake bado umenyoshwa.” Mwisho wa mstari wa 21, “Kwa haya yote hasira yake haikugeuzwa, lakini mkono wake bado umenyoshwa,” na kisha 10:4, “Kwa haya yote hasira yake haikugeuzwa, lakini mkono wake bado umenyoshwa.”

Wazo la kifungu hicho ni kwamba kile ulichonacho ni kukemea dhambi na kiburi cha Israeli na tamko kwamba Bwana ataleta adhabu kali kwa Ufalme wa Kaskazini kwa hili. Kwa maneno mengine, ni shairi la hukumu ya Mungu. Kwa hivyo, limejumuishwa katika kifungu hicho. Bwana amefanya mambo fulani ambayo yangewafanya Waisraeli kutubu, kurudi nyuma, lakini hawakufanya hivyo. Kwa hivyo inasema kwa haya yote hasira yake haijageuzwa, lakini mkono wake bado umenyoshwa. Hukumu bado inakuja. Kwa hivyo tuna beti nne zinazoishia na kiitikio hicho kinachoonyesha kuwa ni shairi la kukemea dhambi, tangazo la hukumu ijayo. Sitaangalia maelezo mahususi ya sehemu hiyo.

Isaya 10:5 - Mizunguko ya Hukumu/Faraja Yatoa Njia kwa Ashuru Kama Chombo cha Mungu   Tuendeleo hadi sehemu inayofuata kuanzia mstari wa 5 wa sura ya 10. Hadi hapa, mada mbili zimesisitizwa katika kitabu cha Isaya. Mada mbili kimsingi ni hizi: kuna kemeo kwa Israeli kwa dhambi yake na uasi wake dhidi ya Mungu na tangazo la hukumu ijayo; na kisha kuna faraja na faraja kwa wale waliomgeukia Bwana, wakihakikisha kwamba mwishowe kuna baraka kwa mabaki ya wacha Mungu. Hayo ndiyo mawazo mawili ambayo Isaya amesisitiza hadi sasa. Unapokuwa katika Kitabu cha Imanueli, sura ya 7-12,

tumeona kwamba katika sura za kwanza (1-6) ulikuwa na baraka-hukumu, baraka-hukumu, na baraka-hukumu. Unapofika kwenye Kitabu cha Imanueli, mada ya kwanza ya kemeo inahusu muungano wa Ahazi na Ashuru na nini kitatokea. Mada ya pili, faraja, inahusu kuja kwa mtoto, Imanueli na baraka kwa mabaki ya wacha Mungu.

Unapofika 10:5 na inayofuata, una wazo jipya linaloletwa. Na wazo hilo linajadiliwa pamoja na mada hizo mbili ambazo hapo awali zilikuwa zimesisitizwa. Wazo jipya linahusiana na uhusiano wa taifa ovu, Ashuru, na makusudi ya Bwana. Unaona kwamba wakati wa 10:5 umechelewa kidogo kuliko tulivyokuwa tukiangalia kwa sababu unasoma katika mstari wa 9, "Je, Kalno si kama Karkemishi? Je, Hamathi si kama Arpadi? Je, Samaria si kama Dameski?" Inasikika kama Samaria tayari imeanguka. Kwa hivyo inaonekana kwamba hii iliandikwa baadaye kuliko sehemu ya awali ya Kitabu cha Imanueli. Angalia mstari wa 11 ambapo unasoma (mfalme wa Ashuru anasema), "Je, sipaswi, kama nilivyomtendea Samaria na sanamu zake, kufanya vivyo hivyo Yerusalemu na sanamu zake?" Mfalme wa Ashuru anasema, "Tazama, tayari nimeuteka Samaria; sasa nitachukua Yerusalemu pia." Kwa hivyo Samaria tayari ilikuwa imeanguka.

Isaya aliishi wakati ambapo ilionekana kuwa uovu ulikuwa wa ushindi. Ashuru inawakilisha mmoja wa wavamizi katili na waovu zaidi ambao ulimwengu umewahi kuwaona. Waashuri walijulikana kwa ukatili wao, kwa ukatili wao, kwa hofu waliyowatia watu wengine. Mwandishi mmoja anasema kuhusu Ashuru, "Hakuna watu waliokuwa wanyonge zaidi kuliko wale wa Ashuru, hakuna wafalme waliokuwa wadhalimu zaidi, wenye tamaa zaidi, wenye kisasi zaidi, wasio na huruma zaidi, wenye fahari zaidi ya uhalifu wao. Ashuru inajumlisha uovu wote yenyewe. Mbali na ushujaa, haitoi wema wowote. Mtu lazima atafute katika historia yote ya dunia ili kupata hapa na pale katika kipindi chenye matatizo makubwa, uhalifu wa umma ambao kutisha kwake kunaweza kulinganishwa na mambo ya kutisha yaliyofanywa na watu wa Ninawi kwa jina la mungu wao. Mwashuri si msanii, si mtu wa fasihi, si mtoa sheria, ni kimelea kinachokabiliwa

na shirika lake la utekaji nyara na nguvu kubwa ya kijeshi."

Waashuri walikuwa watu wasio na huruma. Na bado, walifanikiwa; walikuwa wakiteka mji baada ya mji. Isaya anaishi katika muktadha wa kumtazama Mwashuri huyo akisonga mbele na kufanikiwa. Kwa hivyo, sura ya 10, mistari ya 5 na 6, "Ee Mwashuri, fimbo ya hasira yangu na fimbo ambayo ghadhabu yangu i mkononi mwake! Nitamtuma dhidi ya taifa la wanafiki, nami nitamamuru dhidi ya watu wa ghadhabu yangu ." Kisha kuna mchezo huu kuhusu jina Maher- shalal - haz-bazi— " kuchukua nyara, kuchukua mawindo, kuwakanyaga kama matope ya barabara." Kwa hivyo, Bwana anamwambia Isaya kwamba Mwashuri ni chombo mikononi mwa Mungu cha kuwaadhibu Israeli wenye dhambi. "Ee Mwashuri, fimbo ya hasira yangu." Mstari wa 6, "Nitamtuma." Bwana alimtuma. Sasa unaona kutoka upande wa makusudi ya Mungu, Ashuru ni chombo mikononi mwake cha kuleta hukumu kwa watu wake mwenyewe.

Katika sura ya 10, mistari ya 7-14, unaona upande mwingine. Unaona mtazamo wa Ashuru, jinsi alivyojifikiria. Mstari wa 7 unasema, "Imekuwaje asikusudie hivyo, wala moyo wake haufikirii hivyo; bali moyoni mwake anakusudia kuharibu na kukatilia mbali mataifa, si machache. Kwa maana asema, 'Je, wakuu wangu si wafalme wote? Je, Kalno si kama Karkemishi? Je, Hamathi si kama Arpadi? Je, Samaria si kama Damasko? Kama vile mkono wangu ulivyozipata falme za sanamu, na sanamu zake za kuchongwa zilipita zile za Yerusalemu na Samaria, je, sitafanya hivyo kwa Yerusalemu na sanamu zake? Kama nilivyomtendea Samaria na sanamu zake, ndivyo nitakavyomtendea Yerusalemu na sanamu zake? Kwa hiyo, itakuwa, Bwana atakapokuwa ametimiza kazi yake yote juu ya Mlima Sayuni na juu ya Yerusalemu, nitaadhibu matunda ya moyo wake mkuu wa mfalme wa Ashuru, na utukufu wa macho yake ya kiburi.' Kwa maana asema, 'Kwa nguvu za mkono wangu nimetenda hivi,'" (Angalia "Mimi" na " wangu " wote hapa). "Kwa nguvu za mkono *wangu* nimetenda haya na kwa hekima *yangu* , maana *mimi* ni mwerevu; nami *nimeondoa* mipaka ya

watu, na kuiba hazina zao, nami *nimewaangusha* wenyeji kama shujaa. Na mkono *wangu* umepata, kama kiota, utajiri wa watu, na kama mtu akusanyavyo mayai yaliyosalia, nimekusanya *dunia* yote; wala hapakuwa na mtu aliyetikisa bawa, wala kufungua kinywa, wala kulia." Kwa hivyo, kutoka upande wa Ashuru, badala ya kufahamu ukuu wa Mungu na kuwa chombo mkononi mwa Mungu, Ashuru anajiona kama mtawala, kama mwenye nguvu zote. Hali ni kwamba Ashuru haijui na haijui kuwa chini ya uajiri wa Mungu. Katika mistari ya 7-11 una orodha ya maeneo yanayotaja maeneo yaliyoanguka wakati wa Isaya : Kalno , “Je, Kalno si kama Karkemishi?” ambayo ilianguka mwaka wa 738 KK “Je, Hamathi si kama Arpadi?” Hamathi ilianguka mwaka wa 720 KK. Samaria, mwaka wa 722 KK “Je, Samaria si kama Damasko?” Damasko ilianguka mwaka wa 732 KK Kwa hivyo unaona una orodha ya maeneo katika kipindi hiki cha jumla ambacho kilikuwa kimetekwa na Ashuru.

Kwa hivyo, ingawa Mwashuri ni chombo mkononi mwa Mungu, Mungu anasema Ashuru ataadhibiwa. Tunasoma kwamba katika mstari wa 12, “Kwa hiyo, itakuwa Bwana atakapokuwa ametimiza kazi yake yote juu ya Mlima Sayuni na juu ya Yerusalemu, nitamwadhibu mfalme wa Ashuru kwa moyo wake mkuu, kwa maana alisema, ‘Kwa nguvu za mkono wangu.’” Ingawa Mwashuri ni chombo mikononi mwa Mungu, Ashuru ataadhibiwa kwa kile alichofanya kwa sababu amekifanya kwa kiburi na kwa moyo wake mwovu. Ashuru alikataa kumpa Mungu utukufu wowote. Na hivyo, yeye mwenyewe atakuwa na hatia ya adhabu ya Mungu.

Isaya 10:15 – Mfano wa Shoka la Kujisifu [Ashuru] Picha ya mstari wa 15 ni nzuri. Inakaribia kukufanya utabasamu kwa sababu ya upuuzi wake unapoona jinsi inavyotumika katika hali hiyo. Mstari wa 15, “Je, shoka litajisifu juu yake anayekata nalo? Au msumeno utajisifu juu yake anayeutikisa? Kama vile fimbo itajisifu juu yake anayeinua, au kama fimbo itajiinua juu, kama vile si mti!” Hivyo ndivyo Ashuru alivyokuwa akifanya. Ashuru ilikuwa fimbo mkononi mwa

Bwana. “Je, shoka litajisifu juu yake anayekata nalo?” Hivyo ndivyo Ashuru alivyokuwa akifanya. Je, chombo hicho kitajisifu juu yake anayekishika? Bila shaka, jibu ni “Hapana, hilo ni upuuzi.” Isaya

1-16-19 – Picha ya Msitu ya Uharibifu wa Ashuru Matokeo yake ni katika mistari ya 16-19. Na kile ulicho nacho katika 16-19 kiko chini ya picha ya msitu. Isaya anaonyesha adhabu na uharibifu utakaofanywa kwa himaya ya Ashuru. Msitu huo utakatwa. Mstari wa 16, “Kwa hiyo Bwana, Bwana wa majeshi, atawapelekea wanene wake kukonda ; na chini ya utukufu wake atawasha moto kama kuungua kwa moto. Na Nuru ya Israeli itakuwa moto, na Mtakatifu wake atakuwa mwali wa moto; nao utawaka na kuteketeza miiba yake na michongoma yake siku moja, na utateketeza utukufu wa msitu wake na shamba lake linalozaa matunda, roho na mwili; nao utakuwa kama mtu afapo mchukua bendera kuzimia. Na miti iliyobaki ya msitu wake itakuwa michache sana, hata mtoto aweze kuiandika.” Ashuru inaonyeshwa kama msitu huu mkubwa ambao utaharibiwa. Hukumu itakuja juu ya Ashuru.

Isaya 10:20-23 Mabaki Yanarudi Katika mistari ya 20-23, Israeli haitategemea nguvu ya kigeni isiyoaminika kila wakati, lakini itategemea Bwana. Na ingawa Mungu ataleta hukumu, na hata kwa mkono wa Ashuru, mabaki watarudi na kupokea baraka za Mungu. Hiyo iko katika mistari ya 20-23. “Na itakuwa katika siku hiyo, mabaki ya Israeli, na hao waliookoka wa nyumba ya Yakobo, hawatamategemea tena yeye aliyewapiga.” Hawatategemea aina fulani ya nguvu ya kigeni, “Hawatamategemea tena yeye aliyewapiga , bali watamategemea BWANA, Mtakatifu wa Israeli, kwa kweli. Mabaki watarudi, naam, mabaki ya Yakobo, kwa Mungu Mwenye Nguvu. Maana watu wangu Israeli wajapokuwa kama mchanga wa bahari, mabaki yao watarudi; mwisho ulioamriwa utafurika kwa haki. Kwa maana Bwana, MUNGU wa majeshi, atakomesha kabisa, naam, kuamuliwa, katikati ya nchi yote.”

Isaya 10:24-27 – Yuda Haitashindwa na Ashuru Na kisha mistari ya 24-27, licha ya vitisho vikali, Mungu hataruhusu Ashuru kushinda Yuda, bali ataiokoa Yuda kutoka kwake. Unasoma katika 24, “Kwa hiyo Bwana, MUNGU wa majeshi, asema hivi, Enyi watu wangu mkaao Sayuni, msimwogope Mwashuri; atawapiga kwa fimbo, na kuinua fimbo yake juu yenu, kama vile Misri ilivyokuwa. Kwa maana bado kitambo kidogo ghadhabu itakoma, na hasira yangu itawaangamiza.”—yaani, uharibifu wa Mwashuri— “ ‘Na Bwana wa majeshi atamletea mjeledi, kama vile Midiani alivyowaua katika mwamba wa Orebu .’ ” (Kupigwa kwa Midiani huko Orebu , huo ulikuwa mwamba ambapo wakuu wa Midiani waliotoroka vita waliuawa na Gideoni katika Waamuzi 7:25.) Kwa hivyo, “Bwana wa majeshi atamletea mjeledi, kama vile Midiani alivyowaua katika mwamba wa Orebu ; na kama fimbo yake ilivyokuwa juu ya bahari, ndivyo atakavyoiinua, kama vile Misri ilivyokuwa.” Kwa maneno mengine, kama vile Bwana alivyowaokoa Israeli kupitia Bahari Nyekundu, atawaokoa kutoka kwa Waashuri. “Na itakuwa katika siku hiyo mzigo wake utaondolewa begani mwako, na nira yake shingoni mwako, na nira itaharibiwa kwa sababu ya upako.” Kwa hivyo licha ya vitisho vikali, Mungu ataikomboa Yuda kwa njia ya kimiujiza. Na, bila shaka, unapata utimilifu wa hilo tena katika wakati wa Hezekia wakati jambo hilo litakapotokea.

Isaya 10:28-32 – Akikaribia Yerusalemu lakini Mungu Anaingilia Kati Sura ya 10 , mistari ya 28-32, kwa namna fulani anafupisha kile kilichosemwa hapa. Kwanza, una picha ya kuja kwa jeshi la Ashuru, likisonga mbele kutoka mji hadi mji. Inafikia kilele katika mstari wa 32. Unaona katika 28, “Amefika Aiathi , amepita hadi Migroni ; huko Mikmashi ameweka mizigo yake. Wamevuka kivuko; wamelala Geba . Rama inaogopa; Gibea ya Sauli imekimbia. Paza sauti yako, Ee binti Galimu ; sikia habari za Laishi , Ee Anathothi maskini . Madmena imehamishwa; wenyeji wa Gebimu wamekusanyika ili kukimbia.” Kisha kilele

kinafika. “Hata hivyo atabaki Nobu siku hiyo; atatikisa mkono wake dhidi ya mlima wa binti Sayuni, kilima cha Yerusalemu.” Inaashiria jeshi hilo likiingia, kana kwamba linakaribia Yerusalemu.

Lakini nini kitatokea? Mungu ataingilia kati. “Tazama, Bwana, Bwana wa majeshi, atakata matawi kwa hofu; na wale walio warefu watakatwa, na wenye kiburi watahushwa. Naye atakata vichaka vya msitu kwa chuma, na Lebanoni itaanguka kwa nguvu.” Wakati tu inapoonekana kwamba Yerusalemu itachukuliwa, Mungu ataingilia kati. Na tena, una picha ya msitu ukikatwa. “Kata matawi kwa hofu; utakata vichaka vya msitu kwa chuma, na Lebanoni”—mfano wa msitu— “utaanguka kwa nguvu.”

Muhtasari wa Isaya 10   Kwa hivyo, sura hii ya 10, kuanzia mstari wa 5, inatoa picha ya umuhimu wa mashambulizi, kwa kuinuka kwa himaya ya Ashuru na mafanikio yake, na tishio lake kwa Yuda. Ashuru ilikuwa chombo mkononi mwa Mungu ingawa Ashuru haikujitambua kama chombo hicho. Na, kwa hivyo, yeye mwenyewe atahukumiwa. Unachogundua ni kwamba yote hayo yalitimizwa kihalisi katika historia. Ashuru iliingia Yuda; ilifika Yerusalemu; Mungu aliingilia kati na kuikomboa Yerusalemu. Na kisha, kitabu cha Nahumu, nabii mdogo, baadaye kinaelezea miaka mia moja baadaye, mnamo 612 KK, uharibifu wa Ninawi. Ninawi, mji mkuu wa Ashuru, yenyewe iliharibiwa na haikufufuka tena kama taifa. Kwa hivyo, una sura ya ajabu hapo, kuhusu dhana ya kitheolojia na hali ya kihistoria ambayo inajishughulisha nayo.

Kanuni hiyo inatumika kote, kwa Ashuru lakini inatumika kwetu pia. Bwana anaweza kututumia kufanya jambo fulani na bado tunaweza kufikiri kwamba sisi ndio tunalofanya kwa uwezo wetu mkuu au chochote kile ambacho kimekuwa mambo muhimu katika hilo bila kumpa sifa Bwana. Na tunaweza kuwa kama shoka linalojisifu dhidi ya bwana.

Inashangaza sana, sivyo, jinsi ulinganifu unavyoonekana kuwa na nguvu sana. Sawa tuache hapa na tuendeleo na sura ya 11 saa ijayo. Sura ya 11 ni

mojawapo ya vifungu muhimu vya eskatolojia.

Imeandikwa na Karis Sawyer, 2009, Chuo cha Gordon
Hariri ya awali na Carly Geiman
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips